FF

Jól á trolaranum.

Ymis eru jólini fyri monnum, summum eru tey rík og summum fátækslig, summum gleðilig og summum sorgarfull; men summum eru tey eisini grá og hvønndagslig.

Í íslendska flskiblaðnum ‚*Ægir*‘ sigir ein sjómaður frá, hvussu jólini fóru fram á einum íslendskum trolara ífjor, og tykjast tey at hava fallið heldur dopur og grálig, so sum ofta man hava verið tilfellið hjá teimum, sum vinna og framleiða virðini, sum onnur gera sær lívið ljóst fyri.

Íslendski sjómaðurin sigir so frá:

»Torlaksmessukvøld vóru vit út av Hornbergi (Kap Nord). Veðrið var ruskut eystaneftir og sjógvurin tungur, so at skipið lá alt í samt undir sjógv, og serliga hvørjaferð trolið var sett út. Eingin var heldur á dekkinum uttan teir, sum við trolsetingina fingust. Fiskur var lítil at fáa, og veðrið versnandi. Tá útá náttina leið, var farið í Ísafjarðar djúpina, og sett har. Veðrið var tá frægari og sjógvurin ikki heldur so tungur.

Nú var stundin væl nýtt og valt um tað trolið, sum innanbords var, meðan hitt var drigið; men tað gekk, sum ofta er vant, tá trolið var tikið inn, var tað illa skrætt, so skiftast mátti og lata tað fara út aftur, sum við var gjørt.

Her vóru vit verandi allan hendan dag (jólaaftan) í strongum arbeið.

Kokkurin hevði dagarnar frammanundan roynt, hvat hann kundi at baka og gera til eitt hvørt til jólamatin, hóast atstøðurnar ikki vóru tær bestu í tí ringa veðurlagi, sum verið hevði. Hann vildi nú ikki, at hansara partur skuldi liggja eftir til tess, at gera jólini sum skemtuligast fyri okkum, annars var maturin hitt einasta, sum her minti okkum um jólini.

Sum dagurin leið versnaði veðrið og hann var nú um beinan eystan.

Vit, kallarnir — so nevnast matrósarnir oftast — ynsktu eftir, at hann skuldi ótlað so mikið, at vit vóru noyddir at seta inn í havn, so at vit kundu halda jól har í náðum, hvar tað so var; men ein av kollunum, sum verið hevði við trolara síðan teir komu higar til landa, segði, at tílíkt skuldu vit bert ikki hugsa um; tí illa kendi hann trolaralívið og kallin í hólinum, — so nevna vit oftast skiparin — um farið var inn undan veðri á jólum. Hesum fekk hann rætt í, tí ikki var farið inn hesi jól.

Kl. 6 um kvoldið var kallað á okkum til máltíðar. Vit høvdu júst fingið veiðuna úr netinum og lítið var fingið í teimum tveimum síðstu køstunum, so vit tóktust at hava góðar náðir at eta jólanáttverðan, sum var hangikjøt og knastjúkkur mjólkgreytur við rósinum í; men alt gekk øðrvísi enn vit hugsaðu, so sum ofta man bera til á sjónum.

Tá liðugt var at bera kjøtið á borðini og vit vóru at lata fyrsta bitan í munnin, kom maðurin, sum vakt hevði, til okkara og segði, at trolið var komið í botn, og í sama viðangi hoyrdu vit, at farið var undir at vinda tað upp. Vit vistu nú okkara lagnu og fóru út, hvør á sítt stað til at taka trolið inn. Trolið var nú í lepum, so ikki var hugsandi um at seta tað útaftur, sum tað var. Vit noyddust at skifta og seta útaftur tað sum var í hinum borðinum. Nú var mattíðin stutt, tí nú mátti farast undir at bøta hitt skrædda trolið sum skjótast Vit máttu eta til skiftis, tí ænsast mátti, at ikki stóð á okkum við trolbøtingini, um hitt, sum nú var úti, skuldi komið skrætt uppaftur.

Kl. 10 um kvoldið (jólaaftan) drukku vit kaffi við alskyns kokum aftur við; men eingin kundi geva sær stundir, tí ikki var enn liðugt at bøta trolið, og fiskur var nú fyri í mongd, so nógv var at gera jólanátt.

Kl. 12 var veðrið ótlað so mikið, at ómøguligt var at fiska longur. Var nú hildið uppat at trola, og trolið bundið upp undir skerstokkarnar; men við hetta arbeiði vóru fleiri menn sjódálkaðir, hóat teir vóru í bestu óliuklæðum, tí skipið kom nú ikki undan sjógv.

Aftaná 4 tíma baks, etla tá komið var undir Látrarberg, var farið at seta út trolið, tí nú var veðrið batnað aftur so frætt, at hugsandi kundi vera um at royna.

Tá upp var drigið, var eingin fiskur í, og var síðan hildið suður í buktina, og har roundu vit tað sum eftir var dagin (1. jóladag).

Vindurin var landnyrðingur og heldur stívur; framímóti at vera fiskiveður ella ikki; men har var fitt at fáa av hýsu og reyðsprøku, og hetta eru dýr fiskasløg, tá um ísflsk er at tala.

Vit skræddu nú sjáldan trolini, so vit høvdu lætt við at beina fyri veiðuni, og toluligar matnáðir høvdu vit sjálvan jóladag; men stundir til nakra jólahalgju var ikki um at tala.

Næsta dagin (annan jóladag) fóru vit inn í Faxaflóan og royndu har av og á; men fingu heldur smáligt. Hendan dagin var veðrið frálíka gott.

Triðju jóladagsnátt fóru vit inn í Reykjavíkar høvn og komu at bryggju kl. 6 á morni. Har var støggað í tveir tímar, síðan var farið til Onglands við fiskinum.

— Nýárið hildu vit í Norðursjónum —«.

*

Tá vit sum halda jól á landjorðini, stundum kunnu fílast á jólagóðan og jólafriðin, kann tað vera okkum gagnligt at hugsa eitt sindur um teir, sum noyðast at halda jól umborð í trolarunum, og teir munnu vera mangir.

Juledukken.

Af Olga Eggers.

Han standsede foran det oplyste Butiksvindue og saa paa de pragtfulde Dukker.

Ja, hvem der havde haft nogen at forære saadan en til!

Han drev videre hen ad Gaden og grægrede sig. Det havde været en taabelig Idé at rejse hertil, men han vidste jo aldrig, hvor han skulde gøre af sig selv i Julen. Og ogsaa det var taabeligt, for hvorfor skulde han absolut »gøre af sig selv«? Han kunde jo bare blive hjemme, passe sig selv og lade Julen passe sit.

Og nu gik han her og drev rundt uden at vide, hvad han skulde tage sig til. Han kendte ingen, og ingen kendte ham. Saa slentrede han endelig tilbage til Vinduet, med de pragtfulde Dukker og kom i Tanker om, at han jo kunde gaa ind og købe sig selv en Julegave. Der var mange andre Ting end Dukker, for Eksempel laa der en smuk Lommebog, den kunde han saamænd godt bruge ved Lejlighed.

Det var lige ved Lukketid, og alle var færdige med deres Indkøb.

Han spurgte for Spøg paa den allerstørste Dukke og kom derved til at tale med hende om Priser og Julesalget.

»Det er gaaet meget daarligt i Aar, meget daarligt,« sagde hun med en saa bekymret Stemme, at han uvilkaarligt saa paa hende.

»Det var da slemt for Dem.«

»Ja, det var det rigtignok. Det er jo sløje Tider, og nu havde jeg regnet med, at naar jeg anstrængte mig særlig med Dukkerne i Aar, saa kunde Folk maaske ikke modstaa dem, og saa kunde det hjælpe lidt paa Salget.«

»Men købte de saa alligevel ikke?« spurgte han mere og mere interesseret.

»Nej,« hun rystede paa Hovedet, saa overmandet af sin Skuffelse, at hun var ved at faa Taarer i Øjnene. »Det maa jo være Tiderne, men det er lige haardt nok. Jeg har gjort mig Umage for at faa dem rigtig smukke.«

Han stod stadig med den allerfineste Dukke i Haanden og følte, at han *maatte* købe den. Forbistret, naturligvis, at han ikke havde nogen at give den til. Saa brast det pludselig ud af ham:

»*De* har vel ingen Børn?«

Hun saa forvirret paa ham.

»Men jeg er jo ikke gift,« sagde hun. »Nej, jeg har saamænd kun mig selv at sørge for, men det er ogsaa nok.«

»Jeg vil gerne have denne Dukke,« sagde han og strøg hen over dens tykke, brune Krøller. »Er det 25 Kroner, den koster?«

Hun rødmede af Glæde og skyndte sig at vise, hvor smukt dens Tøj var syet.

»Den vil Herrens lille Datter blive glad for,« udbrød hun og begyndte helt oplivet at pakke den ind.

»Ja, jeg er skam heller ikke gift,« lo han. Og pludselig gav han sig til at fortælle om sig selv, — at han var født der i Byen, at han var kommen tilbage efter saa mange Aars Forløb, fordi han syntes, det kunde være morsomt at se den igen, og saa forc" en Jul uden Familje var saa underlig fjollet i en stor By. Sine Venner vilde man ikke forstyrre, Restaurationerne var ubehagelige, og man havde i det hele godt af at lufte sig lidt, men nu, han var her, vidste han ganske vist heller ikke, hvad han skulde foretage sig.

Hun hørte paa ham med den dybeste Opmærksomhed.

»Men her maa da være mange endnu her i Byen, som kan huske Dem,« mente hun.

»Det tror jeg saamænd ikke. Det er nogle og tyve Aar siden, jeg rejste, og bryde ind hos Folk og sige, at man haaber, deres Forældre har kendt Ens Forældre, og at i den Anledning vil man gerne spise med af deres Julegrød, — det kan man dog heller ikke saa godt, vel?«

»Ja, det ved jeg skam ikke, hvad jeg skal sige til. De vil sikkert blive ve meget glade, men — —«

»Nej, jeg tror nok, jeg helst maa passe mig selv. Nu har jeg jo denne her Skønhed at underholde mig med. Den er lige saa køn og mere til, end de fleste Kvinder, og saa ærgrer den ikke En ved at sige Dumheder.«

Han opdagede, at det var bleven langt over Lukketid, og gjorde Undskyldning for at være bleven saa længe.

»Det gør ikke det mindste. Der er ingen, der venter paa mig,« svarede hun, og da de var kommen ud paa Gaden, slog det ham, at hun havde set efter ham, næsten som om hun beklagede, at han gik.

»Hvad om jeg inviterede hende til at komme hen og spise Middag med mig paa Hotellet?« tænkte han, medens han langsomt slentrede ned ad Gaden med sin store Pakke. »Men det kunde vel ikke lade sig gøre. I saadan en lille By kender alle Mennesker hverandre, og de vilde naturligvis stirre Øjnene ud af Hovedet paa sig, hvis hun kom derhen med en fremmed Herre.«

Saa han spiste sin Middag alene, og da han var kommen op paa sit Værelse, pakkede han den store Dukke ud og gav sig til at se paa den.

Den havde hun altsaa syet i travle — rimeligvis Nattetimer — for saa vidt han havde forstaaet, var hun ene om det hele. Og medens hun syede, havde hun vel sagtens drømt om, hvor meget hun skulde fortjene paa den og paa alle dens Kammerater. Hun havde sikkert haabet paa en ny Kaabe og maaske et Par Smaating til t pynte sin Stue med. Og saa var det bleven en Skuffelse altsammen.

Han satte Dukken hen paa en Stol.

»Se nu her«, begyndte han, »Fortæl mig saa lidt om din Skaberinde. Jeg ved ikke, hvorfor det interesserer mig, men det gør det nu. Jeg begynder vist at blive gammel, for dersom mine Bekendte saa mig sidde her og underholde dig, du tavse Skønhed, saa vilde de uden Tvivl ryste overbærende paa Hovedet. Men nu ser de mig ikke, saa det kan altsaa være det samme med dem. Naa, — begynd — jeg er i daarligt Humør og vil være fri for at plages med Spekulationer over mig selv og min dumme Tilværelse. Altsaa, — din Herskerinde er omtrent 32 eller 33 Aar. Hun har levet hele sin Ungdom i denne lille By. Hun har rimeligvis været forelsket en Gang eller to, men det er ikke bleven til noget, for hun har ikke forstaaet at gøre sig gældende, og saa er mere foretagsomme Kvinder løbet af med Genstanden for hendes Følelser. Hun har trøstet sig, fordi det er Menneskene nu engang nødte til at gøre. Sorg undergraver Nerverne og Arbejdskraften, og det er en Luksus, som man ikke kan tillade sig, naar man skal leve af sit Arbejde. Vi sætter altsaa, at hun trøster sig, men glad er hun ikke. Hun synes egentlig, det hele er noget Roderi, — det synes jeg ogsaa, vi er enige, — men alligevel hænger hun i og bliver ved med at hænge i, fordi man nu engang er saadan indrettet, at man betænker sig to Gange, inden man forsvinder frivilligt. Akkurat som jeg. — Det er mærkeligt, saa mange Ligheds punkter, der er mellem os to.«

Han røg en Stund i Tavshed, inden han igen saa paa det glatte, ubevægelige Ansigt ligeoverfor sig.

..»Ja, nu blev hun af med dig, og det trøstede hende lidt. Du kan ikke betale den nye Kaabe, som hun altsaa ikke faar, men du kan give hende lidt ekstra Juleforøjelse. Saa har mit Besøg i hendes Butik dog været til en Smule Nytte alligevel. Hun har det saamænd ikke for morsomt. En Kvinde, der er ene om at kæmpe sig gennem Tilværelsen, plejer ikke at danse paa Roser. — Naar hun da ikke er netop af din Slags.«

Butiken var ikke aaben, og han spejdede forgæves efter et Glimt af dens Indehaver.

Saa rejste han og tog Dukken med sig. Hans Værtinde var ved at faa et Tilfælde, da hun en Dag skulde ind til ham med en Besked, og saa ham sidde i Sofaen ved Siden af den.

»De tror, jeg er bleven tosset, Fru Mortensen, men det er jeg ikke. Det er bare forfriskende engang imellem at snakke med en fornuftig Person.«

Men da der var gaaet et Par Maaneder, begyndte Dukken alligevel at kede ham. »Din Frøken var morsommere end du,« sagde han fornærmet til den. »Jeg tror, du kan blive her, medens jeg tager en lille Udflugt til de gamle Græsgange.«

Det gjorde han. En Foraarsdag stod han igen i Butiken med de straalende Dukker.

»Se, Frøken E. Brun, — det Navn staar paa Deres Skilt, saa jeg antager, det er Deres; jeg er kommen herned igen, fordi jeg har Lyst til at tale lidt mere med Dem.« Og da hun saa forvirret og overrasket og tvivlende paa ham, tilføjede han muntert: »Tro nu ikke, jeg er tosset. Det tror snart alle Mennesker, og det trætter mig i Længden. Jeg er højst en sær Knark, og det er jeg bleven af altid at søgke rundt alene. Og Deres Dukke er rigtig tiltalende, men hun bliver alligevel for ensformig i Længden.«

Og denne Gang havde han ikke saa travlt med at rejse. Han blev hele Paaskeferien og den lille Dukkesælgerske saa mere og mere straalende ud for hver Dag der gik, skønt hun ikke solgte flere Dukker end for.

Og da Aaret var ømme, og Julen var der igen, solgte hun slet ingen, for da var hele Forretningen overdraget til en anden, og hun og den sære Mand, som ikke i Længden havde haft tilstrækkeligt i den straalende Dukkes Selskab, sad i deres eget Hjem og talte om den Tid, da de skulde have en rigtig, levende Dukke hos sig.

Lýsingar

HERREEKVIPEGING — ARBEJDSTØJ

AXEL NIELSEN
HERREEKVIPERINGSFORRETNING
THORSHAVN
TELF. 245.

OVERALLS — STAR

Bestil derfor nu
Ugens Nyheder
— Danmarks bedste og billigste Ugeblad.
Koster kun 1 Kr. 75 Øre Kvartalet, Porto iberegnet, bestilles hos Posten eller Bladforhandleren.
Prøv Januar Kvartal.
200.000 Læsere anbefaler Ugens Nyheder.
God og glad bør Mennesket være.

FARV